

OLGU BİLDİRİMİ

Elektrikli Radyatöre Temas Sonucu Oluşan Yanık*

Güzin Yeşim ÖZGENEL, Muhammed Eren ŞİMŞEK, Serhat ÖZBEK

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Anabilim Dalı, Bursa.

ÖZET

Tıbbi ve teknolojik ilerlemelere rağmen, yanık halen yaşamı tehdit eden ciddi bir sorundur. Yanığı oluşmadan önlemek, en ucuz ve en etkili yöntemdir. Çocuk hastalarda en sık görülen yanık nedeni haşlanmadır. Özellikle dört yaş altındaki çocuklarda görülen yanıklar, erişkinlerde karşılaşılan yanıklara oranla daha ciddi olabilmektedirler. Bu yaş grubu, tehlikeyi sezme ve gerekli önlemleri alma, kaçma gibi yetileri henüz tam gelişmediği için, tehlikelere daha açıktır. Olgumuz 22 aylık çocuk hasta olup radyatörle kanepenin arasına sıkışma sonucu vücudunun değişik yerlerinde oluşan çizik tarzında I. ve II. derece toplam %5-6 yanık alanları mevcuttu. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Plastik Cerrahi Yanık Ünitesi'ne yatırılarak medikal ve pansuman tedavisiyle yanık alanları iyileştirildi. Bu vaka ile basit aile eğitimleri sonucu yanıkların önlenebileceğini vurgulamak istedik.

Anahtar Kelimeler: Elektrikli Radyatör. Yanık. Aile Eğitimi.

Burn as a Result of Contact With Electric Radiator

SUMMARY

Although advancement in medicine and technology, burn is a serious problem that threatening life. The most effective and inexpensive way is to prevent burn injury before occurrence. In childhood, the most common seen etiology is boiled water. In childhood especially younger than 4 years old, burn injury is more serious than adult. This age group is more in risk because of not having the ability to perceive the danger and to take measures. The case presented in this study is a 22-month child who burned with electrical radiator because of getting stuck between sofa and radiator. On physical examination, she had a linear first and second degree burns including all of the body. The total area of the burn was %5-6. The burn area of the patient was healed by the medical and dressing treatment methods in Burn Unit of the Department of Plastic Surgery in Medical Faculty of Uludağ University. By this case, we want to emphasize that these burn accidents can be prevented by basic family educations.

Key Words: Electric Radiator. Burn. Family Education.

Yanık, ölümlere ve sakatlıklara yol açabilen, tıbbi ve teknolojik ilerlemelere rağmen halen yaşamı tehdit eden ciddi bir sorundur. Yanık oluşmadan engellemek en etkili ve ucuz yöntemdir. Çocuk yaş grubunda, özellikle 4 yaş altı grupta sonuçlar daha ciddi olmaktadır. Bunun sebebi olarak, bu yaş grubunda tehlikeyi sezme ve önlem alma gibi yetilerin tam gelişmemesi gösterilmektedir. Mortaliteyi etkileyen en önemli faktörler arasında, yaş, yüzey alanı ve yanık derinliği yer almaktadır.¹ Yanıkların %80-90'nı kaza sonucu meydana gelir. Bu kazaların oluşmasını engellemek hem maddi hem de manevi açıdan yararlı olacaktır.²

Bu vaka ile yanıkların basit eğitimler sonucu önlenebileceğini vurgulamak istedik.

Olgu

22 aylık kız çocuğu vücudunun değişik yerlerinde elektrikli radyatöre temas sonucu meydana gelen yanık nedeniyle acil servise başvurdu. Alınan anamnezde; annesinin çocuğu banyo sonrası ısınması için kanepenin arasına elektrikli radyatör koyması sonucunda yandığı anlaşıldı. Acilde yapılan fizik muayenesinde; vücudun değişik bölgelerinde yaygın olarak çizik şeklinde toplam %5-6 oranında I. ve II. derece yanık alanları tespit edildi (Resim 1). Çocuğun daha önceye ait şüpheli yaralanmasının olmaması ve ikiz kardeşinde yaralanma öyküsü olmaması sebebi ile çocuk istismarından şüphelenilmedi. Yanık merkezine yatırılan hastaya, 3 günde bir gümüş içerikli yara ve yanık bakım ürünü ile pansuman tedavisi yapıldı. 1 haftalık pansuman tedavisi ile yanık alanları hiçbir komplikasyon gelişmeden iyileşti.

Geliş Tarihi: 20.01.2011

Kabul Tarihi: 17.05.2011

* 3. Ulusal Yara Bakımı Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Dr. Muhammed Eren ŞİMŞEK
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Anabilim Dalı,
Bursa, Türkiye
E-posta: drerens@yahoo.com



Resim 1:
Elektrikli radyatör yanığı



Resim 2:
Elektrikli radyatör

Tartışma

Her hastalıkta olduğu gibi, yanık hastalarında da, yaş ve yanık etyolojisi, tedaviyi ve alınacak önlemleri belirlemektedir. Yanık, en sık 2 ile 3 yaş grubu arasında görülmektedir. Bunun sebebi olarak da; bu yaş grubundaki denge ve hareket problemleri karşımıza çıkmaktadır.^{3,4} Çocuk hastalarda en sık karşılaşılan etyolojik faktör haşlanmadır.^{5,6,7} Haşlanma yanıklarının önlemek için, yemek pişirme ve su kaynatma gibi işlemlerin çocukların erişemeyecekleri yükseklikte ve devrilmeyecek pozisyonda yapılması gerekir. Alev yanıkları, yakıcı ve yanıcı maddelerin çocukların erişemeyecekleri yerlere konulması ile önlenabilir. Elektrik yanıkları ise, prizler kapaklı kullanılarak ve çocuklar yüksek gerilim hatlarından uzak tutularak önlenabilir.

Yaş ile beraber yanık yüzey alanının genişliği de, yanık tedavisini ve sonuçlarını etkileyen önemli bir faktördür. Yanık alanı artmasıyla beraber ölüm oranı da artmaktadır.⁸ Çocuk yaş grubunda görülen yanıklarda, tedavi mümkün olduğunca hasta yatırılarak gözlem altında yapılmalıdır. Burada sunulan vakada, yanık alanının geniş olmaması hem iyileşme sürecini kısaltmış hem de morbidite oranını kısaltmıştır.

Literatürde, elektrikli radyatöre temas sonucu meydana gelen yanık kazalarının nadir karşılaşılan yanık şekli olduğu görüldü. Elektrikli radyatörlerde aşırı ısı üretimi söz konusu olduğu için, uzun süreli temas sonucunda yanık görülebilmektedir (Resim 2). Elektrikli radyatöre temas sonucu oluşan yanık, belli bir alanda lokalize olmayıp vücut yüzeyinde düzensiz bir şekilde dağılım gösterdiği için, tedavisi zor olmaktadır. Bu tarzda yanıklar, ısı veren aletlerin, mümkün olduğu kadar çocukların direkt temas edemeyeceği ortamlara yerleştirilmesi ile önlenabilir.

Sonuçta; yukarıda görüldüğü gibi alınacak basit önlemler ile yanık kazaları önemli derecede azaltılabilir. Yanık oluşmadan önlemek en etkili ve en ucuz yöntemdir.⁹ Mahalli idarelerle ortak hareket ederek geniş aile kitlelerine ulaşılması ve bu ailelerin yanık konusunda eğitilmesi, yanık kazalarını önleme konusunda toplumun bilinçlenmesini sağlayacaktır. Böylece yakından kaynaklanan maddi ve manevi hasarların önüne geçilmiş olacaktır.

Kaynaklar

1. Deveci M, Şengezer M, Er E, Selmanpakoğlu N. Yanıkta mortalite analizi. *Türk Plast Cer Derg* 1998; 6: 108-13
2. Şengezer M, Selmanpakoğlu N, Duman H, Çetin C. Epidemiological analysis of burn injuries in Gülhane Military Medical Academy Burn Center. *Türk Plast Cer Derg* 1995; 3:74-7.
3. Mukerji G, Chamania S, Patidar G.P, Gupta S. Epidemiology of paediatric burns in Indore, India. *Burns* 2001; 27: 33-8.
4. Mercier C, Blond M. H. Epidemiological survey of childhood burn injuries in France. *Burns* 1996; 22: 29-34.
5. Türegün M, Şengezer M, Selmanpakoğlu N, Çeliköz B, Nişancı M. The last 10 years in a burn centre in Ankara, Turkey: An analysis of 5264 cases. *Burns* 1997; 23: 584-90.
6. Elisdottir R, Ludvigsson P, Einarsson O, Thorgrimsson S, Haraldsson A. Paediatric burns in Iceland. Hospital admissions 1982-1995, a populations based study. *Burns* 1999; 25: 149-51.
7. Ali S. N, O'Toole G, Tyler M. Milk bottle burns. *J Burn Care Rehabil* 2004; 25: 461-2.
8. Spies M, Herndon D. N, Rosenblatt J. I, Sanford A. P, Wolf S. E. Prediction of mortality from catastrophic burns in children. *The Lancet* 2003; 361: 989-94.
9. Aytaç S, Özgenel G Y, Akın S, Kahveci R, Özbek S, Özcan M. Güney Marmara Bölgesindeki çocuklarda yanık epidemiyolojisi. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* 2004; 30: 145-49.